

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 426/2022 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om att förhindra kringgående av sanktionerna mot Ryssland

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 426/2022 rd undertecknat av riksdagsledamot Jussi Wihonen /saf:

Hur ämnar regeringen säkerställa att de sanktioner som införts mot Ryssland inte kan kringgå, och

ska samarbetet mellan privatpersoner och företag med den ryska staten godtas eller ska sanktioner införas mot dessa aktörer?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

De gällande sanktionerna mot Ryssland grundar sig på beslut som har fattats av EU-rådet som en del av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken. För att genomföra dessa beslut antar rådet förordningar som är direkt tillämplig lagstiftning i alla medlemsstater och som därmed som sådana skapar rättigheter och skyldigheter för privata aktörer, även i Finland.

EU:s gällande sanktioner mot Ryssland begränsar samarbetet med den ryska staten och de som stöder den. EU-rådets förordning (EU) nr 269/2014 ("förordningen om individuella sanktioner") ålägger att frysa penningmedel och ekonomiska resurser för bland annat personer, juridiska personer, enheter och organ som ger Ryska federationens regering materiellt eller ekonomiskt stöd och som räknas upp i bilagan till förordningen. I EU-rådets förordning (EU) nr 833/2014 ("förordningen om sektoriella sanktioner") fastställs i sin tur bland annat förbud mot export och import av produkter som anges separat i bilagorna till förordningen, förbud mot beviljande av offentlig finansiering för handel med Ryssland eller investeringar i Ryssland och restriktioner på betalningstransaktioner med vissa ryska banker och med den ryska centralbanken.

Finland verkställer alla EU-sanktioner. Enligt 2 b § 4 mom. i lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen (659/1967) är utrikesministeriet i Finland behörig myndighet i ärenden som gäller internationella sanktioner, om de inte hör till någon annan myndighets behörighet.

Tullens uppgift är att övervaka de sanktioner som antagits på EU-nivå när det gäller export och import av varor. Den sanktionskontroll som Tullen genomför fokuserar på åtgärder riktade mot den kommersiella trafiken, och genom övervakning av passagerartrafiken förhindrar Tullen därmed att sanktionerna mot Ryssland kringgås. För att förhindra att sanktionerna kringgås utövar Tullen en effektiverad övervakning av trafiken vid den östra gränsen på det sätt som Tullen meddelat i offentligheten. Kontrollåtgärderna kommer att fortsätta och Tullen ingriper i varupartier som omfattas av sanktioner, både vid kommersiell trafik och vid passagerartrafik. I sanktionsfrågor samarbetar Tullen med myndigheter i andra EU-länder för att förhindra kringgående av sanktioner.

Utsökningsverket verkställer frysningen av fysiska och juridiska personers tillgångar på ansökan av utrikesministeriet. Utmätningssmannen ska genom ett förfarande enligt utsökningsbalken söka och frysa sådana i Finland belägna tillgångar som med stöd av EU-rådets förordning ska frysas. I och med de senaste ändringarna av förordningen om individuella sanktioner ska fysiska och juridiska personer, enheter och organ lämna uppgifter som skulle underlätta efterlevnaden av förordningen, bland annat uppgifter om tillgångar och ekonomiska resurser som är belägna inom unionen och som tillhör personer eller aktörer som omfattas av sanktioner, till den behöriga myndigheten och till kommissionen. Personer och aktörer som omfattas av sanktioner och som har tillgångar i en medlemsstats jurisdiktion åläggs dessutom att rapportera tillgångarna och samarbeta med den behöriga myndigheten vid kontroller av rapporteringen. Underlåtenhet att fullgöra denna skyldighet innebär ett kringgående av frysningen av tillgångar.

Både förordningen om individuella sanktioner och förordningen om sektoriella sanktioner förbjuder medvetet och avsiktligt deltagande i verksamhet vars syfte eller verkan är att kringgå de förbud som fastställs i förordningarna. På nationell nivå har överträdelse av EU-sanktioner kriminaliserats i 46 kap. 1–3 § i strafflagen. De brottsbekämpande myndigheterna utbyter regelbundet information om överträdelser av sanktioner med EU-länder och likasinnade länder.

För ett effektivt nationellt genomförande av sanktioner krävs information, rådgivning och övervakning vid gränsen samt aktivt internationellt samarbete. Utrikesministeriet har i samarbete med Tullen och olika organisationer i näringslivet ordnat flera informationsmöten om sanktionernas innehåll, informerat om ändringarna i sanktionerna och instruerat företag och enskilda medborgare genom att svara på inkomna förfrågningar. Beslut om eventuella utökade sanktioner kommer att fattas i samband med uppdateringar av EU-rådets beslut och förordningar.

Helsingfors 8.9.2022

Utrikesminister Pekka Haavisto